 הנחיות נציב שירות המדינה	מילוי משרות
תאריך: ז' באייר התשע"ג, 17 באפריל 2013 (1) כ"ד בטבת התשע"ט, 1 בינואר 2019 (2) מספר הנחיה: 1.3	נוהל עבודת ועדת המינויים

נוהל עבודת ועדת המינויים

1. כללי

א. הוראת סעיף 19 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 (להלן - "חוק המינויים") קובעת את הכלל לפיו דרך המלך לאיוש משרות בשירות המדינה היא באמצעות מכרז. לצד הכלל כאמור, נקבע בסעיף 21 לחוק המינויים חריג לפיו רשאית הממשלה, על-פי הצעת ועדת שירות המדינה ובהודעה שתפורסם ברשומות, "לקבוע משרות וסוגים של משרות עליהם לא תחול, בתנאים שתקבע, חובת המכרז האמורה...". מתוקף סמכותה כאמור, החליטה הממשלה לפטור מחובת מכרז משרות מקצועיות בכירות, כך שהמינוי להן יהיה בידי הממשלה בכפוף לקבלת חוות דעת של ועדת מינויים בראשות נציב שירות המדינה (להלן - "ועדת המינויים"), בהתאם לנוהל שיהיה בתוקף באותה עת (החלטות ממשלה: מס' 4892 מיום י"ט באדר התשנ"ט (7.3.1999), מס' 4990 מיום ב' באייר התשנ"ט (18.4.1999), מס' 345 מיום ד' בתשרי התש"ס (14.9.1999) ומס' 2127 מיום כ' בתמוז התשס"ב (30.6.2002).

ב. אלה המשרות אותן החליטה הממשלה לפטור מחובת מכרז והטעונות המלצת ועדת המינויים (להלן - "המשרות"):

- (1) מנהלים כלליים במשרדי הממשלה;
- (2) משרות המנויות בתוספת לחוק המינויים ושלא נקבע להן הליך מינוי אחר;
- (3) משרות של ראשי נציגויות דיפלומטיות אשר לדעת שר החוץ יש למנות אדם אף אם אינו מבין הסגל הדיפלומטי והמקצועי הקבוע של משרד החוץ (לגבי משרות אלה לא יחול נהל זה אלא "נוהל ועדת מינויים למשרות ראשי נציגויות דיפלומטיות במשרד החוץ");
- (4) נהל זה יחול גם על מינוי למשרת משנה למנכ"ל במשרדי הממשלה, שהופטרה מחובת המכרז בהחלטת הממשלה מס' 3075 מיום כ"ה בתשרי התשע"ח (15.10.2017), בשינויים המתחייבים כמפורט בסעיף 10 לנוהל זה.

ג. נהל זה מפרט את תהליך עבודת הוועדה על כל שלביו, כמו גם את סדרי עבודתה ודרכי פעולתה של ועדת המינויים, כנגזרת של מטרותיה. הנהל הינו בהמשך להחלטות הממשלה כאמור לעיל.

2. הצעת שר למינוי מועמד

א. שר המעוניין להגיש הצעה למינוי מועמד לאחת המשרות (להלן - "הצעה למינוי מועמד"), המצויה במשרד/ביחידה שתחת אחריותו, יגיש לנציב שירות המדינה את פרטי הצעתו, כמפורט להלן. פניית השר אל הנציב תהיה עשרה ימים לפחות ממועד פנייתו אל מזכיר הממשלה בבקשה להביא את הצעת המינוי לממשלה¹.

ב. על הפעלת שיקול דעתו של השר חל, בין היתר, הקבוע בסעיף 15 א' (א) לחוק המינויים בכל הקשור לחובת הייצוג ההולם, וזו לשון הסעיף:

"בקרוב העובדים בשירות המדינה, בכלל הדרגות והמקצועות, בכל משרד ובכל יחידת סמך, יינתן ביטוי הולם, בנסיבות העניין, לייצוגם של בני שני המינים, של אנשים עם מוגבלות, של בני האוכלוסייה הערבית, לרבות הדרוזית והצ'רקסית, ושל מי שהוא או שאחד מהוריו נולדו באתיופיה".

ג. ההצעה תכלול את שם המועמד; התפקיד אליו הוא מיועד; קורות חיים של המועמד, בצירוף שאלון חתום על-ידי המועמד, לאחר שמולאו כל פרטיו².

ד. כמו כן, ינמק השר בהצעה מדוע לדעתו מתאים וראוי המועמד לתפקיד.

¹פסקה 11.964 לתקשי"ר

² "שאלון למועמד/ת לוועדת איתור/וועדת מינויים", טופס מדף 584, הנמצא באתר נציבות שירות המדינה.

	הנחיות נציב שירות המדינה	מילוי משרות
תאריך: ז' באייר התשע"ג, 17 באפריל 2013 (1) כ"ד בטבת התשע"ט, 1 בינואר 2019 (2) מספר הנחיה: 1.3		נוהל עבודת ועדת המינויים

3. קבלת חוות דעת משפטית

א. ניגוד עניינים

כידוע, האיסור החל על עובד ציבור להימצא במצב של ניגוד עניינים הוא עיקרון יסודי בשיטתנו המשפטית, והוא מבוסס על מספר מקורות, ובהם כללי הצדק הטבעי, כללי המינהל התקין וחובת ההגינות ותום הלב³. האיסור על עובד ציבור להימצא בניגוד עניינים נועד להבטיח, כי עובד הציבור ימלא את תפקידו משיקולים של טובת הציבור, ועל מנת שלא לפגוע באמון הציבור ברשות הציבורית⁴.

על יסוד המידע והנתונים כמפורט בסעיף 2 לעיל, יבדוק היועץ המשפטי של נציבות שירות המדינה (להלן - "יועמ"ש נש"מ") האם ישנו חשש לניגוד עניינים כלשהו ככל שימונה המועמד למשרה. במסגרת בדיקת ניגוד עניינים יבדוק יועמ"ש נש"מ גם את המידע בקשר לזיקות בין המועמד לשר משרי הממשלה/משרד ממשלתי/תאגיד ציבורי, משמעותן ועוצמתן, כפי שעולה מן השאלון.

במידה וקיים חשש לניגוד עניינים, יפנה יועמ"ש נש"מ ליועץ המשפטי של היחידה הממשלתית הנוגע בדבר, לפי העניין, ויבקש את התייחסותו לסוגיה.

למען הסר ספק, יובהר, כי האמור לעיל בא להוסיף ולא לגרוע מן החובות והכללים בקשר לניגוד עניינים כקבוע בתקשי"ר ובהנחיות היועץ המשפטי לממשלה.

ב. בחינת מידע משמעותי ו/או פלילי

מלבד הצהרתו של מועמד במסגרת השאלון, תעשה פנייה על-ידי הממונה על המשמעת בנש"מ אל המשטרה (בין אם באמצעות תשתית טכנולוגית של כספת ממוחשבת ובין אם בכל דרך אחרת אשר תיקבע בתיאום עם משטרת ישראל), לקבלת מידע מן המרשם הפלילי לגבי המועמד.

מועמד שהתנהל/מתנהל נגדו הליך משמעותי לפי כל דין - יועמ"ש נש"מ יפעל לקבלת פרטים מלאים מכל גורם רלוונטי, ובמקביל מאת המועמד.

מועמד נגדו תלוי ועומד כתב אישום - ככל שנדרש בירור עובדתי באשר לסטאטוס התיק או שנדרש כתב האישום עצמו, הממונה על המשמעת בנש"מ יפנה לפרקליט המחוז או לראש לשכת התביעות במשטרה או לראש הגוף התובע הנוגע בדבר לשם קבלת המידע המבוקש.

מועמד נגדו מתנהלת חקירה אך טרם הוחלט על הגשת כתב אישום - הממונה על המשמעת בנש"מ יבדוק את סטאטוס תיק החקירה. ככל שתתיק החקירה בעניינו של המועמד עבר לפרקליטות, תעשה פנייה לפרקליט המחוז בבקשה לקבלת התייחסות בנוגע לטיב הראיות שנאספו עד כה והחשדות העולים מן החומר. התייחסות זו תועבר ליועמ"ש נש"מ בכפוף לבדיקת רגישות החקירה. ככל שתתיק החקירה טרם עבר לפרקליטות, הממונה על המשמעת בנש"מ יבקש מהגורמים הרלוונטיים לרכז את חומר החקירה, ויעביר התייחסות לראיות בתיק כאמור לעיל.

ג. עילות פסילה

בהמשך לבדיקות המפורטות לעיל, יבדוק יועמ"ש נש"מ את המידע שהובא בפניו ויגבש עמדה בשאלה האם קיימת עילה מהעילות הפוסלות את המינוי⁵, לדוגמה: הרשעה בעבירה שיש עמה קלון או בעבירה אחרת המחייבת את אי מינויו של המועמד; קיומם

³ "עריכת הסדרים למניעת ניגוד עניינים בשירות המדינה" הנחיות היועץ המשפטי לממשלה 1.1555 (תשס"ו), עמ' 1 ; בג"צ 531/79 הליכוד בעיריית פ"ת נ' מועצת עיריית פ"ת פ"ד לד(2), 556

⁴ "הליכי המינוי ותפקידי הוועדה לבדיקת מינויים בחברות ממשלתיות ובתאגידים ציבוריים", הנחיות היועץ המשפטי לממשלה 6.5000 (תשס"ד), עמ' 24 והאזכורים שם.

⁵ "הליכי המינוי ותפקידי הוועדה לבדיקת מינויים בחברות ממשלתיות ובתאגידים ציבוריים", הנחיות היועץ המשפטי לממשלה 6.5000 (תשס"ד), עמ' 19 – 20

	הנחיות נציב שירות המדינה	מילוי משרות
תאריך: ז' באייר התשע"ג, 17 באפריל 2013 (1) כ"ד בטבת התשע"ט, 1 בינואר 2019 (2) מספר הנחיה: 1.3		נוהל עבודת ועדת המינויים

של הליכי חקירה שטרם נסתיימו אך עלולים להביא לכתב אישום בעבירה כאמור; מועמדות של אדם בעל "עבר פלילי" במובן הרחב⁶; מעשים המעוררים ספק בדבר טוהר מידותיו של המועמד⁷ (למשל, מי שהגיש מסמכים כוזבים או בלתי מושלמים לצורך השגת המינוי); חשש לניגוד עניינים מוחלט, שאין אפשרות להסדירו באמצעות הטלת מגבלות סבירות על ממלא המשרה.

ד. גיבוש חוות הדעת המשפטית
יועמ"ש נש"מ ימסור את חוות דעתו המשפטית לנציב שירות המדינה, טרם כינוסה של ועדת המינויים לשיבתה הראשונה.

ככל שקיימת עילת פסלות כאמור לעיל, נציב שירות המדינה יודיע לשר המציע, כי יש מניעה לביצוע המינוי המוצע, ויצג בפניו את חוות הדעת המשפטית בעניין.
נציב שירות המדינה רשאי להעביר העתק מחוות הדעת לשר, ככל שעולה ממנה כי קיימים קשיים משפטיים העלולים להשפיע על תקינות המינוי המוצע. כמו כן, רשאי הנציב לבקש את עמדת היועץ המשפטי לממשלה, או מי מטעמו, לגבי האמור בה.

4. מינוי חברי הוועדה ותיאום מועד כינוסה

א. הרכב הוועדה הינו כדלקמן: יו"ר הוועדה- נציב שירות המדינה ושני נציגי ציבור, שימונו על-ידי נציב שירות המדינה מתוך רשימת נציגי הציבור בהתאם להחלטת הממשלה מס' 4892. מינוי נציגי הציבור ייעשה בסבב קבוע על-פי סדר הופעתם ברשימה, ובשים לב לכך שבכל הרכב של ועדת מינויים, תהא אישה אחת לפחות⁸. אם נבצר מנציג הציבור להשתתף ומנימוקים שיירשמו, ניתן יהיה לפנות לנציג הציבור הבא אחריו ברשימה.

ב. הוועדה תתכנס בנציבות שירות המדינה, במועד שיתואם על-ידי נציב שירות המדינה או מי שהוסמך לכך מטעמו.

ג. יועמ"ש נש"מ או מי מטעמו ייתן ייעוץ משפטי לוועדה וישתתף בישיבותיה במידת הצורך.

ד. נציב שירות המדינה רשאי לצרף לדיוני הוועדה עובד נש"מ שישמש כ"מרכז הוועדה" ויסייע בריכוז המסמכים, רישום פרוטוקול הוועדה וכל עניין מנהלי אחר.

5. מטרותיה של ועדת המינויים

א. תפקידה של ועדת המינויים הינו להבטיח את טוהר המינוי המוצע. יובהר, כי על אף ההחלטה בדבר פטור ממכרז כאמור לעיל, הליך המינוי לאיוש המשרות כפוף לתכליתו העיקרית של חוק המינויים, הבאה להבטיח כי מינויים בשירות המדינה ייעשו על-פי אמות מידה שקופות ומשיקולים עניינים בהתחשב בכישוריו של המועמד והתאמתו לתפקיד, ולא יונחו ממניעים של זיקה פוליטית או שיקולים בלתי ענייניים אחרים.

ב. תכלית זו צומחת מכך שסמכות המינוי המצויה בידי הממשלה, הופקדה בידיה בנאמנות עבור הציבור, כמו כל סמכות אחרת הנתונה בידי רשויות השלטון. חובת הנאמנות מחייבת, כי הסמכות תופעל כדי לשרת את טובת הציבור, ובענייננו: כי אדם כשיר ומתאים יתמנה למשרה⁹.

ג. יודגש, כי אחריותה של ועדת המינויים מוגברת, שכן מדובר במשרות הפטורות מחובת המכרז.

⁶ בג"צ 6163/92 אייזנברג נ' שר הבינוי והשיכון, פ"ד מז (2) 229.

⁷ בג"ץ 932/99 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' יושב-ראש הוועדה לבדיקת מינויים כב' השופט (בדימוס) מ' בן דרור, פ"ד נג (3) 769, בעמ' 787.

⁸ סעיף 6 ג' לחוק שיווי זכויות האשה, התשי"א – 1951.

⁹ "הליכי המינוי ותפקידי הוועדה לבדיקת מינויים בחברות ממשלתיות ובתאגידים ציבוריים", הנחיות היועץ המשפטי לממשלה 6.5000 (תשס"ד), עמ' 4, 9 והאזכורים שם.

מילוי משרות	הנחיות נציב שירות המדינה
נוהל עבודת ועדת המינויים	תאריך: ז' באייר התשע"ג, 17 באפריל 2013 (1) כ"ד בטבת התשע"ט, 1 בינואר 2019 (2) מספר הנחיה: 1.3

6. דרכי פעולתה וסדרי עבודתה של ועדת המינויים

- א. נציב שירות המדינה הוא יו"ר ועדת המינויים, והוא ינהל את הדיון בוועדה ויקבע את סדרי עבודתה ודרכי פעולתה, ככל שלא נקבעו בנוהל זה.
- ב. בפני ועדת המינויים יובא עותק מהצעת השר כמפורט בסעיף 2 לעיל, חוות הדעת המשפטית כמפורט בסעיף 3 לעיל, ככל שישנה כזו, וכל חומר רלוונטי נוסף בדבר התאמתו של המועמד למשרה אליה הוא מיועד.
- ג. על חברי הוועדה אחריות לפעול בהתאם להתחייבותם להימנע מלהיקלע למצב של ניגוד עניינים. חבר ועדה המצוי בניגוד עניינים באשר למינויו כחבר וועדה מסוימת או שיש לו ספק כלשהו בקשר לכך, יודיע על כך עם היוודע לו הדבר ליועמ"ש נש"מ ויפעל בהתאם להנחיותיו.
- ד. קביעת אמות מידה לבחינת התאמת המועמד למשרה:
 - 1) על הוועדה לבחון את עמידת המועמד בתנאי הכשירות הספציפיים למשרה-תנאי סף ותנאים רצויים נוספים, ככל שיהיו, כפי שאושרו בתיאור התפקיד (כך למשל באשר למנהלים כלליים של משרדי הממשלה, ראה החלטת ממשלה מס' 86 מיום ט"ז באייר התשס"ט (10.5.2009).
 - 2) כמו כן תבחן הוועדה תבחן את המועמדים על בסיס אמות המידה הבאות או דומות להן:
 - א) ניסיון בעשייה דומה, לרבות ניסיון וכישורי ניהול;
 - ב) השכלה בתחומים רלוונטיים;
 - ג) עיסוקים בתחומים רלוונטיים;
 - ד) תכונות אישיות, לרבות יכולת ייצוגית;
 - ה) יכולת לנהל משא ומתן מול רשויות, גופים ואינטרסים שונים ומגוונים.
 - 3) ככל שיהיה מקום לכך, חברי הוועדה רשאים לקבוע אמות מידה נוספות, הנוגעות לתכונות ולכישורים החשובים לביצוע התפקיד - הן מן ההיבט של הרמה המקצועית הנדרשת והן מן ההיבט של רמה אישית וערכית של המועמד כנדרש לצורך מילוי נאות של משרה ציבורית רמה - בהסתמך על דרישות המשרה, מהות התפקיד ומכלול המידע שהובא בפני הוועדה.
 - 4) על הוועדה לבחון את הצרכים המיוחדים של התפקיד והתאמת המועמד לצרכים אלה מתוך מבט רחב והפעלת שכל ישר. באשר לבחינת התאמתו המוסרית-ערכית של המועמד למשרה ציבורית - על הוועדה לתת את הדעת לעבר פלילי ו/או משמעותי של המועמד, או למעשים המעוררים ספק בדבר טוהר מידותיו והתאמתו לשרת במשרה בכירה בשירות הציבורי, כאמור בסעיף 6 לעיל.
- ה. פנייה לממליצים

הוועדה רשאית לפנות, בכל שלב של דיוניה, לממליצים שרשם המועמד, או לאנשים/גופים נוספים¹⁰ אשר מסוגלים להעיד על יכולותיו של המועמד, כישוריו, והתאמתו לתפקיד, וליידע אותם, כי ייתכן שיהיה צורך לפנות למועמד על מנת לאפשר לו להגיב על הדברים שמסרו עליו, ככל שיהיה בדברים אלה כדי להשפיע על המלצת הוועדה בקשר להתאמת המועמד.

ו. ראיון בפני הוועדה

- 1) חברי הוועדה יראיינו את המועמד וישאלו אותו שאלות הנוגעות להתאמתו לתפקיד לפי שיקול דעתם בהתאם למידע שהובא בפניהם. המועמד לא יישאל שאלות, העלולות להתפרש כשאלות מפלות בהתאם לקבוע בחוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959 ובחוק שוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988.

¹⁰ בסמן 11.965 (ג) לתקשי"ר

	הנחיות נציב שירות המדינה	מילוי משרות
תאריך: ז' באייר התשע"ג, 17 באפריל 2013 (1) כ"ד בטבת התשע"ט, 1 בינואר 2019 (2) מספר הנחיה: 1.3		נוהל עבודת ועדת המינויים

- (2) ככל שהובא בפני הוועדה מידע/ חוות דעת המהווה נימוק, שלא להמליץ על המועמד לתפקיד, על יו"ר הוועדה להציג בפני המועמד את חוות הדעת/ המידע ולאפשר למועמד להגיב, תוך תיעוד עיקרי הדברים בפרוטוקול הדיון.
- (3) נבצר מן המועמד להשתתף בראיון מחמת היותו בחוץ-לארץ או מחמת מחלה, ראשית ועדת המינויים לדון בהצעת המינוי גם ללא ראיון המועמד.¹¹

7. החלטת הוועדה

- א. לאחר הראיון וסיום בדיקותיה של הוועדה, יתקיים דיון בין חברי הוועדה שבסיומו יחליטו, בשים לב לאמות המידה שקבעו ולנתונים שהובאו בפנים, האם יש מקום להמליץ על המועמד כמתאים לתפקיד.
- ב. כמו כן, על ועדת המינויים לתת את דעתה לחשש לניגוד עניינים, ככל שהדבר עולה מחוות הדעת המשפטית של יועמ"ש נש"מ. אם קיים חשש לניגוד עניינים של המועמד בקשר לאחד או יותר מהיבטיה השונים של המשרה, על חברי הוועדה לשקול אם הדבר יגרע מיכולתו של המועמד המוצע לבצע את התפקיד בהצלחה. יובהר, כי בסמכות חברי הוועדה להחליט שלא להמליץ על המועמד לתפקיד מסיבה זו, אף אם לדעת יועמ"ש נש"מ ניתן היה להסתפק בהכנת הסדר למניעת ניגוד עניינים לנטרול החשש.
- ג. המלצת הוועדה מחייבת הנמקה, שתבסס על הנתונים שהובאו בפניה, על אמות המידה והתכונות הנדרשות כפי שנקבעו על-ידי הוועדה; וכל אלה - לאחר שקילת הדברים ומתן המשקל הראוי לכל נתון, תוך התחשבות באופי המשרה ובמהותה, רמתה המקצועית ודרישותיה.

8. ניסוח ההחלטה

- א. יו"ר הוועדה ידאג לניסוח החלטה, הכוללת פירוט של אמות המידה שנקבעו, פירוט הכישורים המיוחדים של המועמד במידת הצורך, עיקרי הדברים שעלו בדיוני הוועדה, והמלצת הוועדה ונימוקה.
- ב. חברי הוועדה יחתמו על ההחלטה, אולם חבר ועדה המבקש להסתייג מההחלטה הסופית, רשאי להוסיף את הסתייגותו ואת הנימוקים לה.
- ג. זכות עיון בהחלטת הוועדה ו/או במסמכים האחרים שהובאו בפני הוועדה תינתן בכפוף להוראות בתקנון העבודה של הממשלה בדבר עיון הציבור.

9. מינוי על-ידי הממשלה

- א. החלטת ועדת המינויים תימסר לשר המבקש להציע את המינוי, והוא יצרפה להצעת המחליטים לממשלה.
- ב. הממשלה רשאית למנות את המועמד לאחר שקיבלה לידיה חוות דעת של ועדת המינויים באשר למידת התאמתו, ולאחר ששקלה את המלצתה של ועדת המינויים בלב פתוח ובנפש קולטת¹². יפים לעניין זה הדברים הבאים:
- "במסגרת חובה זו, על הממשלה לייחס משקל נכבד ביותר לחוות דעתה של ועדת המינויים, בתורת גוף מקצועי בלתי תלוי שהיא עצמה הקימה לבדיקה פרטנית של המועמדים, על-פי תנאי כשירות הסף שהיא גיבשה. מאחר שהממשלה עצמה איננה בוחנת את המועמד הספציפי לתפקיד, אלא הטילה את התפקיד על הוועדה, הרי בדרך כלל, ובהעדר טעמים מיוחדים, היא אמורה לאמץ את תוצאות הבדיקה הפרטנית שבוצעה על-ידי הוועדה, בתורת "זרוע ארוכה" שלה...הדעת נותנת כי חוות דעתה

¹¹ נסמן 11.965 (ב) לתקשי"ר.

¹² בג"צ 6163/92 אייזנברג נ' שר הבינוי והשיכון, פ"ד מז 229, בעמ' 245; יצחק זמיר, הסמכות המינהלית כרך ב' 860 (1996).

הנחיות נציב שירות המדינה	מילוי משרות
 תאריך: ז' באייר התשע"ג, 17 באפריל 2013 (1) כ"ד בטבת התשע"ט, 1 בינואר 2019 (2) מספר הנחיה: 1.3	נוהל עבודת ועדת המינויים

המוגשת לממשלה אודות מועמד לכהונת מנכ"ל הינה בעלת משקל רב במיוחד, "כמעט מכריע". רק בהימצא טעם מהותי בעל משקל מיוחד תהיה הצדקה לסטיית הממשלה מחוות דעתה של ועדת המינויים¹³.

ג. סמכות הוועדה בשלב בחינת תנאי הכשירות היא סמכות החלטה (אישור או פסילה) ולא סמכות המלצה גרידא. לעומת זאת, בשלב בחינת מידת התאמתו של המועמד לתפקיד, סמכות הוועדה הינה מתן המלצה בלבד¹⁴. משמע, כי אישור הצעת מינוי, בטרם קבלת חוות דעת הוועדה או בניגוד לחוות דעתה בעניין אי עמידת המועמד בתנאי הכשירות כאמור לעיל, מהווה חריגה מסמכות¹⁵.

ד. יחד עם זאת הממשלה היא הגורם המחליט בדבר המינוי ושיקול הדעת הסופי בעניין זה נתון לה. על הממשלה להפעיל את שיקול דעתה "באופן עצמאי וסביר במסגרת שהחוק הפקיד בידיה, וזאת, גם כאשר לגורם המייעץ נתונה מומחיות מיוחדת. עם זאת, בהעדר פגם מינהלי בחוות דעת הגורם המייעץ, נדרשים טעמים מיוחדים ונסיבות חריגות כדי להצדיק סטייה מחוות דעתו, במיוחד כאשר בעל הסמכות הוא שהקים את הגוף המייעץ, והסמיכו לבצע את תפקידו"¹⁶.

10. מינוי למשרת משנה למנכ"ל במשרד הממשלה

א. בהחלטת הממשלה מס' 3075 מיום כ"ה בתשרי התשע"ח (15.7.2017) נקבע, כי בכל אחד ממשרדי הממשלה שבהם מעל 150 עובדים תתאפשר משרה אחת של משנה למנכ"ל, אשר תהיה חלק מלשכת המנכ"ל.

ב. המינוי למשרה זו הוא בידי מנכ"ל המשרד בפטור מלא מחובת המכרז, אולם הוא טעון את אישור ועדת המינויים הפועלת מכוח פסקה 11.963 לתקש"ר.

ג. לאור האמור, הליך בחינת מועמד למשרת משנה למנכ"ל על-ידי ועדת המינויים ייערך בהתאם להוראות נוהל זה, בשינויים המתחייבים הבאים:

1) ההצעה למינוי המועמד תוגש על-ידי מנכ"ל המשרד ולא על-ידי השר, בצירוף כל המסמכים הנדרשים בנוהל זה.

2) סמכות ועדת המינויים היא סמכות אישור בדבר התאמת המועמד למשרה, כך שלא ניתן יהיה למנות מועמד שוועדת המינויים לא אישרה את התאמתו למשרה.

3) המינוי למשרת המשנה למנכ"ל של מועמד שוועדת המינויים אישרה את התאמתו לתפקיד הוא בסמכות מנכ"ל המשרד הרלבנטי, ואינו טעון את אישור הממשלה.

¹³ בגץ 5657/09 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל, סעיף 47 (טרם פורסם, 24.11.09). להלן - פרשת שר-שלום ג'רבי.

¹⁴ "הליכי המינוי ותפקידי הוועדה לבדיקת מינויים בחברות ממשלתיות ובתאגידים ציבוריים", הנחיות היועץ המשפטי לממשלה 6.5000 (תשס"ד).

¹⁵ בג"צ 6777/98 רוזנברג נ' הוועדה לבדיקת מינויים, פ"ד נב(5) 721.

¹⁶ פרשת שר-שלום ג'רבי, בסעיף 48.

מילוי משרות	הנחיות נציב שירות המדינה
נוהל עבודת ועדת המינויים	תאריך: ז' באייר התשע"ג, 17 באפריל 2013 (1) כ"ד בטבת התשע"ט, 1 בינואר 2019 (2) מספר הנחיה: 1.3

צרופות/קישורים:
 החלטת ממשלה מס' 4892 מיום י"ט באדר התשנ"ט (7.3.1999)
 החלטת ממשלה מס' 4990 מיום ב' באייר התשנ"ט (18.4.1999)
 החלטת ממשלה מס' 345 מיום ד' בתשרי התש"ס (14.9.1999)
 החלטת ממשלה מס' 2127 מיום כ' בתמוז התשס"ב (30.6.2002)
 החלטת הממשלה [מס' 3075](#) מיום כ"ה בתשרי התשע"ח (15.10.2017)
 טופס [מדף 584](#)

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 4892 של הממשלה מיום 07.03.1999 .

ועדת המינויים בראשות נציב שירות המדינה -
תיקון החלטת הממשלה מס. 516 מיום 14.8.60 .4892"

הערה: הדיון בהחלטה זו נעשה במסגרת הדיון הכללי
בהחלטה מס. 4891 מיום 7.3.99

מ ח ל י ט י ם :

לתקן את החלטת הממשלה מס. 516, מיום 14.8.60 כפי
שפורסמה ברשומות ביום 8.9.60 (י"פ 799, התש"ך, עמ'
2086) כדלקמן:

1. המלים "למעט משרת שגריר, ציר וקונסול כללי"
יימחקו בכל מקום בו הם מופיעים בהחלטה.

2. במקום סעיף 1 להחלטה יבוא:

1. ראש הממשלה ימנה את נציב שירות המדינה
ושמונה אנשי ציבור, שמתוכם תורכב ועדה
שתחווה דעתה על מועמדים למשרת מנהל כללי או
לאחת המשרות המפורטות בתוספת לחוק (להלן -
ועדת מינויים).

אנשי הציבור אשר ימונו כחברי הועדה, יהיו
בעלי ידע או נסיון בתחומי המינהל הציבורי,

מזכירות הממשלה

ללא זיקה אישית, עסקית או פוליטית לחבר
ממשלה. מינוי אנשי הציבור ייעשה לאחר
התייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה ונציב
שירות המדינה."

"

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 4990 של הממשלה מיום 18.04.1999 .

4990". פטור ממכרז - משרות דיפלומטיות מסויימות

ראש הממשלה פותח.

מזכיר הממשלה מציג את הנושא.

ראש הממשלה והשרים שאול יהלום, אריאל שרון, סילבן שלום ומזכיר הממשלה שואלים ומעירים.

נציב שירות המדינה משיב.

בדיון משתתפים: ראש הממשלה והשרים אריאל שרון, סילבן שלום ונציב שירות המדינה.

מ ח ל י ט י ם :

בהתאם לסעיף 21 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט 1959 - (להלן: "חוק המינויים") לקבוע, כי המשרות כמפורט להלן במשרד החוץ יהיו פטורות ממכרז פומבי:

א. 11 משרות של ראשי נציגויות דיפלומטיות במדינות אשר לדעת שר החוץ רגישות ונסיבות מערכת היחסים המדיניים או נסיבות הקשורות בגיוון הייצוג הישראלי בחו"ל מצדיקות מינוי אדם מתאים אף אם

מזכירות הממשלה

אינו מבין הסגל הדיפלומטי והמקצועי הקבוע של משרד החוץ. למען הסר ספק, בין 11 המשרות דלעיל לא יבואו במניין 2 משרות בארצות קשות שירות (אנגולה ומאוריטניה) עד תום תקופת כהונתם של המכהנים הנוכחיים במשרות אלו.

מבין משרות אלו - החל מיום 1.1.2001, לא יותר מ- 7 - יהיו בצפון אמריקה ובמערב אירופה.

ב. כתנאי לפטור ממכרז כאמור לעיל, כישוריו של מועמד למשרה מן המשרות הרשומות למעלה, והתאמתו הכללית למשרה, ייבדקו בהתאם לנוהל הקיים על-ידי ועדת המינויים שמונתה על-ידי הממשלה (י"פ תש"ך, עמ' 2086, י"פ תשל"ח, עמ' 536) (כפי שלמעשה כבר הוחלט על-ידי הממשלה בהחלטתה מס. 4892 מיום 7.3.99). מצאה ועדת המינויים כי למועמד יש זיקה אישית, עיסקית או פוליטית לשר משרי הממשלה, לא תמליץ על מועמדותו זולת אם מצאה כי יש לו רקע וכישורים מיוחדים העושים אותו ראוי למשרה האמורה.

ההחלטה תוקנה בהחלטה 2127 מיום 30.6.02.

”

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 345 של הממשלה מיום 14.09.1999.

345. משרות שהמינוי להן נעשה על-ידי הממשלה או באישורה -
פטור ממכרז לפי סעיף 21 לחוק שירות המדינה
(מינויים), התשי"ט-1959

מ ח ל י ט י ם :

1. משרות נוספות הפטורות מחובת המכרז

א) בהתאם לסעיף 21 לחוק שירות המדינה (מינויים) התשי"ט-1959 - (להלן - "חוק המינויים"), לפטור ממכרז פומבי מספר מצומצם נוסף של משרות, כמפורט להלן, שהן המשרות הבכירות ביותר בשירות המדינה, שהנושאים בהן מופקדים על ביצוע מדיניות הממשלה וישומה, והמחייבות בשל כך מידה גבוהה של אמון ותיאום בין נושאי המשרות כאמור לחברי הממשלה.

ב) בהתאם לעקרונות אלה, להלן רשימת המשרות:

(1) הממונה על אגף כלכלה והכנסות המדינה (במשרד האוצר)

(2) הממונה על שוק ההון (במשרד האוצר)

(3) הממונה על השכר והסכמי עבודה (במשרד האוצר)

(4) נציב מס הכנסה ומיסוי מקרקעין (במשרד האוצר)

(5) מנהל אגף המכס והמע"מ (במשרד האוצר)

(6) מנהל מרכז ההשקעות (במשרד התעשייה והמסחר)

2. פטורים קיימים מחובת המכרז

מובהר בזאת, כי אין באמור לעיל בהחלטה זו כדי לגרוע מהפטורים מחובת המכרז הפומבי שכבר ניתנו למשרות כמפורט להלן, חלקן בהוראה מפורשת בחוק, וחלקן בהליכים קודמים על-ידי הממשלה לפי הצעת ועדת השירות, בהתאם לסעיף 21 לחוק המינויים, לפי הפירוש הבא:

(א) פטור מפורש בחוק

למען הסר ספק יובהר כי המשרות כדלהלן הופטרו כדין מחובת המכרז, על-פי הוראות חוק מפורשות כמצויין ליד כל משרה, ואין בהחלטה זו כדי לשנות את המצב הקיים ביחס אליהן:

(1) מנהלים כלליים במשרדי הממשלה (סעיף 12 לחוק המינויים);

(2) היועץ המשפטי לממשלה (סעיף 5 לחוק המינויים והחלטת הממשלה על-פיו: י"פ 772 התש"ך, עמ' 1690);

(3) נציב שירות המדינה (סעיף 6 לחוק המינויים);

(4) מנהל רשות החברות הממשלתיות במשרד ראש הממשלה (סעיף 52(ב) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975);

(5) מנהל מינהל מקרקעי ישראל במשרד התשתיות הלאומיות (סעיף 2(ב) לחוק מינהל מקרקעי ישראל, התש"ך-1960);

(6) מנהל הרשות לקידום מעמד האשה במשרד ראש הממשלה (סעיף 3(ב) לחוק הרשות לקידום מעמד האשה, התשנ"ח-1998);

(7) מנהל הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים במשרד התחבורה (סעיף 9(ב) לחוק המאבק הלאומי בתאונות דרכים, התשנ"ז-1997).

(ב) פטור שנקבע בהחלטת ממשלה לפי סעיף 21 לחוק המינויים

למען הסר ספק יובהר כי המשרות כדלהלן הופטרו מחובת המכרז כדין ועל-פי החלטות ממשלה, לפי סעיף 21 לחוק המינויים כמצויין

מזכירות הממשלה

ליד כל משרה, ואין בהחלטה זו כדי לשנות את המצב הקיים ביחס אליהן.

(1) מזכיר הממשלה (י"פ 807 התשכ"א, עמ' 386 ;

(2) פרקליט המדינה (כנ"ל)

(3) מנהל הועדה לאנרגיה אטומית ("משרה בטחונית" כמשמעותה בי"פ 807, התשכ"א, עמ' 386 ;

(4) מנהל הקריה למחקר גרעיני (כנ"ל)

(5) מנהל המרכז למחקר גרעיני "כנ"ל)

(6) מבקר מערכת הבטחון (כנ"ל)

(7) מנהל הרשות לפיתוח אמצעי לחימה (כנ"ל)

(8) החשב הכללי במשרד האוצר (י"פ 807 התשכ"א, עמ' 386)

(9) הממונה על התקציבים במשרד האוצר (כנ"ל).

3. תנאים למינוי משרה בפטור ממכרז

א) כתנאי לפטור ממכרז למשרות שבסעיפים 1 ו-2, כישוריו של מועמד למשרה מן המשרות הרשומות למעלה, והתאמתו הכללית למשרה, ייבדקו, בהתאם לנוהל שיהיה בתוקף בעת הגשת המועמדות, על-ידי ועדת המינויים שמונתה על-ידי הממשלה.

ב) נציב שירות המדינה יצרף לוועדת המינויים הדנה במינוי לאחת מן המשרות המנויות בסעיפים 1 ו-2, שני חברים נוספים בעלי מומחיות ונסיון בתחומי הפעילות העיקריים של המשרה, אלא אם כן סבר שלחברי הועדה מן המניין יש המומחיות והנסיון הנדרשים לדיון באותה משרה.

4. פטור ממכרז - נוהל מיוחד

א) בהתאם לסעיף 21 לחוק המינויים, לפטור ממכרז פומבי מספר מצומצם נוסף של משרות, כמפורט להלן, שהן משרות בכירות אשר בהן ביצוע מדיניות השר ו/או הממשלה אינו המאפיין הדומיננטי של התפקיד, והן מאחד משני הסוגים

מזכירות הממשלה

הבאים :

(1) משרות המאופיינות בהיבט מקצועי/מדעי מובהק או -

(2) משרות בעלות אופי רגולטורי, שהנושא בהן מופקד על שמירת האינטרס הציבורי בתחום מוגדר, ובשל כך נדרשת ממנו מידה רבה של עצמאות ואי-תלות מקצועית.

(ב) בהתאם לעקרונות אלה, להלן רשימת המשרות כאמור :

(1) הממונה על ההגבלים העסקיים (במשרד התעשייה והמסחר) ;

(2) מנהל מינהל המחקר החקלאי (במשרד החקלאות) ;

(3) יו"ר הרשות לשירותים ציבוריים (חשמל) (במשרד התשתיות הלאומיות) ;

(4) הסטטיסטיקן הממשלתי (במשרד ראש הממשלה) ;

(5) מנהל האגף לחינוך ממלכתי-דתי (במשרד החינוך) ;

הערה: איוש משרה זו טעון שלב מוקדם של התייעצות על-ידי שר החינוך עם מועצת החינוך הממלכתי-דתי, על-פי חוק חינוך ממלכתי-דתי והתקנות על-פיו).

(6) נציב קבילות הציבור (במשרד הבריאות), לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד 1994 - ;

(7) רשם מאגרי מידע (במשרד המשפטים), לפי חוק הגנת הפרטיות ;

(8) מנהל הרבנות הראשית (במשרד לענייני דתות) ;

(9) נציב המים (במשרד התשתיות הלאומיות).

ג. כתנאי לפטור ממכרז כאמור בסעיף זה, מועמדותו של מועמד למשרה מן המשרות הרשומות למעלה תוגש לממשלה ותידון בה על-פי הצעת ועדה מיוחדת בת לפחות שלושה חברים (להלן - "ועדה לאיתור מועמדים") : המנהל הכללי של

מזכירות הממשלה

המשרד בו נמצאת המשרה, או נציגו (יו"ר), נציב שירות המדינה או נציגו וחבר נוסף בעל מומחיות ונסיון בתחום הפעילות של המשרה הנדונה, אשר יתמנה על-ידי השר הממונה על המשרה האמורה, בהתייעצות עם נציב שירות המדינה (להלן - "המומחה").

מקום שהמינוי הוא על-ידי שני שרים, או לפי הצעת שני שרים, תכלול הועדה חמישה חברים: נציב שירות המדינה - יו"ר, שני המנכ"לים ושני מומחים, שכל אחד יתמנה על-ידי שר אחד.

במשרת מנהל האגף לחינוך ממלכתי דתי - לועדה לאיתור מועמדים יצורפו שני חברים של מועצת החינוך הממלכתי-דתי.

ד. הועדה לאיתור מועמדים תאתר ותבחן את כישוריהם וסגולותיהם של המועמדים למשרה מן המשרות הרשומות מעלה, בכל דרך שתיראה לה, ולשם כך היא רשאית לדרוש חוות-דעת ביחס לכשירותו של המועמד מכל מי שתמצא לנכון, בכפוף לכל דין.

ה. עם סיום דיוניה, תגיש הועדה לאיתור מועמדים את המלצותיה לשר הממונה על המשרה הנדונה.

5. פטור ממכרז - המשנים ליועץ המשפטי לממשלה

בהתאם לסעיף 21 לחוק המינויים, לפטור ממכרז פומבי משרות המשנים ליועץ המשפטי לממשלה במשרד המשפטים, בתנאי שייבחר מועמד, במכרז לפי כללי החוק האמור והתקשי"ר, מבין כלל עובדי המדינה העונים לדרישות המשרה.

6. ביטול פטורים ממכרז

א) בהתאם לסעיף 21 לחוק המינויים, לבטל פטורים ממכרז שנקבעו בהחלטות ממשלה קודמות, כמפורט להלן, ואשר אינן תואמות את עקרונותיה של החלטה זו.

ב) בהתאם לכך, להלן רשימת ההחלטות שיש לבטלן, בציון המשרה אשר לגביה לא יחול יותר פטור ממכרז:

(1) החלטת הממשלה מיום ט"ז בכסלו התשכ"א (5.12.60), ככל שהיא נוגעת למשרות הממונה על מחוז במשרד הפנים (י"פ 807, התשכ"א, עמ' 386).

(2) החלטת הממשלה מיום כ' בסיון התשל"ח

מזכירות הממשלה

(25.6.78), ככל שהיא נוגעת למשרת מנהל
אגף הספנות והנמלים במשרד התחבורה (י"פ
2453 התשל"ח, ע' 2220).

7. מחיקת משרות מן התוספת

לאור האמור לעיל, לפעול לפי האמור בסעיף 23
לחוק המינויים סיפא, ולמחוק מרשימת המשרות
שבתוספת לחוק, את המשרות כמפורט להלן, אשר
לגביהן חלה חובת מכרז:

- (1) הממונים על המחוז (במשרד הפנים);
- (2) מנהל אגף הספנות והנמלים (במשרד התחבורה);
- (3) המשנה למנהל הכללי (במשרד ראש הממשלה);
- (4) מנהל לשכת העתונות הממשלתית (במשרד ראש
הממשלה);
- (5) הצירים הכלכליים בארה"ב (ניו-יורק,
ושינגטון), בלונדון ובבריסל (במשרד
האוצר);

- (6) הממונה על הגנת הצרכן (במשרד התעשייה
והמסחר);

- (7) נציב הכבאות וההצלה (במשרד הפנים);

- (8) סמנכ"ל לתכנון ובניה (במשרד הפנים);

- (9) מנהל מינהל הדלק (במשרד התשתיות הלאומיות);

- (10) מנהל מינהל החשמל (במשרד התשתיות
הלאומיות);

8. ת ח ו ל ה

הכללים על-פי החלטה זו יחולו על המינויים
שייעשו למשרות כמפורט לעיל, החל מיום פרסומה
ברשומות.

9. ב י ט ו ל

החלטה זו מבטלת את החלטת ועדת השירות מס. 1621
מיום 2.2.99.

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 2127 של הממשלה מיום 30.06.2002 .

פטרון ממכרז - משרות דיפלומטיות מסויימות - תיקון
החלטה "2127.

ראש הממשלה פותח.

מזכיר הממשלה מציג את הנושא.

נציב שירות המדינה מוסיף ומסביר.

השרים דני נוה, דן מרידור, נסים דהן, שמעון פרס,
דליה איציק, ראש הממשלה והיועץ המשפטי לממשלה
מעירים ושואלים.

נציב שירות המדינה משיב.

מ ח ל י ט י ם (14 קולות בעד; 1 קול נגד ו-1 נמנע),
לתקן את החלטת הממשלה מס' 4990 מיום 18.4.99
כדלקמן:

ברישא של ההחלטה, לאחר המלים: "ממכרז פומבי", יבוא:
"וכן מהליכי אישור מינויים הנהוגים במשרד החוץ".

בסעיף א' לאחר המלים: "אינו מבין הסגל הדיפלומטי
והמקצועי הקבוע של משרד החוץ", יבוא: "או מינוי של
אדם מתאים הנמנה על הסגל הדיפלומטי המקצועי הקבוע

מזכירות הממשלה

של משרד החוץ".

להלן הנוסח המתוקן של החלטה מס' 4990 של הממשלה
מיום 18.4.99:

"מ ח ל י ט י ם :

בהתאם לסעיף 21 לחוק שירות המדינה (מינויים),
התשי"ט 1959 - (להלן: "חוק המינויים") לקבוע, כי
המשרות כמפורט להלן במשרד החוץ יהיו פטורות ממכרז
פומבי וכן מהליכי אישור מינויים הנהוגים במשרד
החוץ:

א. 11 משרות של ראשי נציגויות דיפלומטיות במדינות
אשר לדעת שר החוץ רגישות ונסיבות מערכת היחסים
המדיניים או נסיבות הקשורות בגיוון הייצוג
הישראלי בחו"ל מצדיקות מינוי אדם מתאים אף אם
אינו מבין הסגל הדיפלומטי והמקצועי הקבוע של
משרד החוץ, או מינוי של אדם מתאים הנמנה על
הסגל הדיפלומטי המקצועי הקבוע של משרד החוץ.
למען הסר ספק, בין 11 המשרות דלעיל לא יבואו
במניין 2 משרות בארצות קשות שירות (אנגולה
ומאוריטניה) עד תום תקופת כהונתם של המכהנים
הנוכחיים במשרות אלו.

מבין משרות אלו - החל מיום 1.1.2001, לא יותר
מ- 7 יהיו בצפון אמריקה ובמערב אירופה.

ב. כתנאי לפטור ממכרז כאמור לעיל, כישוריו של
מועמד למשרה מן המשרות הרשומות למעלה, והתאמתו
הכללית למשרה, ייבדקו בהתאם לנוהל הקיים על-ידי
ועדת המינויים שמונתה על-ידי הממשלה (י"פ תש"ך,
עמ' 2086, י"פ תשל"ח, עמ' 536) (כפי שלמעשה כבר
הוחלט על-ידי הממשלה בהחלטתה מס. 4892 מיום
7.3.99). מצאה ועדת המינויים כי למועמד יש זיקה

מזכירות הממשלה

אישית, עיסקית או פוליטית לשר משרי הממשלה, לא
תמליץ על מועמדותו זולת אם מצאה כי יש לו רקע
וכישורים מיוחדים העושים אותו ראוי למשרה
האמורה."

"